

ПРАВНОГ ФАКУЛТЕТА У НИШУ			
ПРИМЛ. БР.	13.04.2016.		
ОРГ. ЈЕДИН.	КАТЕДРА	НАСТАВНИК	СТАРИЈШИ
02	773		

ИЗБОРНОМ ВЕЋУ ПРАВНОГ ФАКУЛТЕТА УНИВЕРЗИТЕТА У НИШУ

Одлуком Научно-стручног већа за друштвено хуманистичке науке Универзитета у Нишу, бр. 8/18-01-002/16-030, од 08. марта 2016. године именована је Комисија за писање Извештаја о пријављеним кандидатима на конкурс за избор једног наставника у звање доцент за ужу Грађанскоправну научну област на Правном факултету Универзитета у Нишу, у саставу: др Невена Петрушић, редовна професорка Правног факултета Универзитета у Нишу, др Наташа Стојановић, редовна професорка Правног факултета Универзитета у Нишу и др Драгица Живојиновић, ванредна професорка Правног факултета Универзитета у Крагујевцу.

Комисија је прегледала конкурсни материјал и Изборном већу Правног факултета Универзитета у Нишу подноси следећи

ИЗВЕШТАЈ

1. Подаци о конкурсу

На конкурс за избор једног наставника у звање доцент за ужу Грађанскоправну научну област, објављеном у „Службеном гласнику РС“, бр. 17/2016, од 29. фебруара 2016. године, пријавио се само др Новак Крстић, стручни сарадник – технички секретар Центра за правна и друштвена истраживања Правног факултета Универзитета у Нишу.

Комисија је утврдила да је кандидат поднео сва потребна документа, предвиђена актуелним релевантним прописима и конкурсом.

2. Подаци о кандидату

2.1. Основни биографски подаци

Др Новак Крстић рођен је 09. априла 1980. године у Нишу. Основну школу и Гимназију завршио је у Белој Паланци, као најбољи ученик своје генерације.

Студије права уписао је и завршио на Правном факултету Универзитета у Нишу. Пре заснивања радног односа на Правном факултету Универзитета у Нишу, радио је као координатор пројекта „Trend Group-Young People“ на аеродрому „Константин Велики“ у Нишу, током 2004. године, и као судијски приправник у Окружном суду у Нишу, у периоду од маја до новембра 2006. године.

Кандидат говори течно енглески језик, а служи се и француским језиком.

2.2. Стручна биографија

2.2.1. Основне студије

Кандидат др Новак Крстић студије права уписао је на Правном факултету Универзитета у Нишу школске 1999/2000. године, а дипломирао академске 2005/2006. године, са просечном оценом 9,26. Током студија био је стипендиста Владе Краљевине Норвешке, Републике Србије, Скупштине општине Бела Паланка и компаније „Philip Morris International“.

2.2.2. Последипломске студије

Кандидат је магистарске студије – смер Породично право уписао на Правном факултету Универзитета у Нишу школске 2005/2006. године. Након реформе система високог образовања, кандидату је одлуком Наставно-научног већа Факултета, бр. 01-776/21-2008, од 03. марта 2008. године одобрен прелазак на докторске академске студије права. На смеру за Грађанско право др Новак Крстић положио је испите из предмета: Методологија научноистраживачког рада, Израда и презентовање научних радова, Стварно право, Грађанско процесно право, Наследно право, Породично право и Вансудско решавање спорова, са просечном оценом 9,43. Осим тога, успешно је одбранио два семинарска рада: *Вишеструко отуђење непокретности на основу уговора о доживотном издржавању* (2010. године), под менторством проф. др Радмиле Ковачевић-Куштримовић и *Улога поклона у намиривању повређеног нужног дела* (2012. године), под менторством проф. др Наташе Стојановић.

Кандидат је докторску дисертацију под називом *Повреда и заштита права на нужни део* успешно одбранио на Правном факултету Универзитета у Нишу, 19. фебруара 2016. године, пред Комисијом, у саставу: 1) др Невена Петрушић, редовна професорка Правног факултета Универзитета у Нишу, председница Комисије; 2) др Наташа Стојановић, редовна професорка Правног факултета Универзитета у Нишу (менторка); 3) др Драгица Живојиновић, ванредна професорка Правног факултета Универзитета у Крагујевцу, члан; 4) др Дејан Јанићијевић, ванредни професор Правног факултета Универзитета у Нишу, члан и 5) др Јелена Видић-Трнинић, доценткиња Правног факултета Универзитета у Новом Саду, члан.

2.3. Избори у наставна и научна звања

Кандидат др Новак Крстић је одлуком Наставно-научног већа Правног факултета Универзитета у Нишу, бр. 01-3869/3-2006, од 09. новембра 2006. године изабран за сарадника у настави за ужу Грађанскоправну научну област. Радни однос на Факултету засновао је 01. децембра 2006. године. Реизабран је у исто звање одлуком, бр. 01-2582/14-2008, од 26. јуна 2008. године. Одлуком Наставно-научног већа Правног факултета Универзитета у Нишу, бр. 01-330/4-2010, од 11. фебруара 2010. године изабран је за асистента за ужу Грађанскоправну научну област. Реизабран је у исто звање одлуком, бр. 01-1514/5-2012, од 18. септембра 2012. године. Решењем декана Факултета, бр. 01-223/1-2016, од 10. фебруара 2016. године, распоређен је на радно место стручног сарадника – техничког секретара у Центру за правна и друштвена истраживања Правног факултета Универзитета у Нишу.

2.4. Стручно усавршавање

Од заснивања радног односа на Правном факултету Универзитета у Нишу, кандидат др Новак Крстић је учествовао у бројним курсевима и радионицама које су имале за циљ стручно усавршавање наставника и сарадника.

Кандидат је похађао: семинар „Клинички програм обуке за заштиту права жена“, семинар „Активно учење“ и семинар из Медицинског права, у организацији Правног факултета Универзитета у Нишу. Осим тога, био је полазник мултимедијалног програма и компјутерске радионице „Language 4 Law“. Такође, завршио је обуку за рад у компјутерским програмима Moodle и Hot Potatoes, из области права и енглеског језика правне струке, итд.

У оквиру „TEMPUS JEP POGESTEI – Post-graduate Studies for European Integration at the Faculties of Law at the Universities of Belgrade, Niš and Novi Sad“, борио је на Правном факултету Универзитета у Марибору од 26. маја до 03. јуна 2008. године.

2.5. Наставни рад

Кандидат др Новак Крстић, почев од школске 2007/2008. године, самостално изводи вежбе, индивидуалне и групне консултације и колоквијуме из предмета Наследно право на основним академским студијама права. Одлукама Наставно-научног већа Правног факултета Универзитета у Нишу, осим тога, био је распоређен за извођење вежби из предмета: Увод у грађанско и Стварно право, Еколошко право и Клиничко правничко образовање, на основним академским студијама права. Од школске 2009/2010. године изводи вежбе из предмета Наследно право у Високошколској јединици без својства правног лица у Медвеђи. На мастер академским студијама права, распоређен је за извођење вежби из предмета у оквиру Грађанскоправног модула (Уговори у наследном праву, Јавнобележничко право и Упоредно наследно право).

2.6. Активности на Факултету и у широј друштвеној заједници

Кандидат др Новак Крстић је у протеклом периоду више пута био ангажован у организацији научних и стручних скупова и конференција, чији је организатор био Правни факултет Универзитета у Нишу. Осим тога, он је показао завидан ниво организационих способности као део тима у спровођењу избора за Студентски парламент и анкетаирању студената о педагошком раду наставника и сарадника и квалитету литературе. У периоду од 2012. до 2014. године обављао је функцију секретара Катедре за грађанскоправне науке. Почев од 2013. године, члан је Одбора за квалитет Факултета.

Када је реч о активностима које су за друштвену заједницу од нарочитог значаја, ту треба издвојити ангажовање кандидата у оквиру програма „Мобилна правна клиника од институције према жртви“, где је штићенике Геронтолошког центра, Сигурне куће и Удружења Ромкиња „Освит“ упознавао са њиховим правима.

3. Преглед научног и истраживачког рада

У току професионалне каријере, кандидат др Новак Крстић написао је и објавио већи број научних и стручних радова, имао неколико излагања на међународним и домаћим научним скуповима и конференцијама и учествовао у раду на научноистраживачким пројектима националног значаја.

3.1. Преглед научних и стручних радова

3.1.1. Радови објављени до избора у звање асистент

1. *Ванредна правна средства sui generis против правноснажног решења о наслеђивању* / Новак Крстић
У: Зборник радова Правног факултета у Нишу. – Ниш: Правни факултет, 2007. – бр. 49 (2007), стр. 341-362.
ISSN 0350-8501;
2. *Изјава о одрицању од наслеђа* / Новак Крстић
У: Зборник радова Правног факултета у Нишу. – Ниш: Правни факултет, 2008. – бр. 52 (2008), стр. 145-164.
ISSN 0350-8501;
3. *Наслеђивање партнера из истополних партнерских заједница у савременом праву* / Новак Крстић
У: Приступ правосуђу – инструменти за имплементацију европских стандарда у правни систем Републике Србије: тематски зборник радова. књ. 4 / уредник Невена Петрушић/. – Ниш: Центар за публикације Правног факултета, 2008. – стр. 265-279.
ISBN 978-86-7148-087-1;
4. *Нека запажања о законском и нужном наслеђивању у Републици Србији de lege lata и de lege ferenda* / Наташа Стојановић, Новак Крстић

У: Актуелна питања грађанске кодификације: зборник радова /уредници Радмила Ковачевић-Куштримовић, Мирослав Лазић. – Ниш: Правни факултет, 2008. – стр. 215-232.

ISBN 978-86-7148-086-4;

5. *Улога парничног суда и странака у прикупљању процесног материјала – компаративна анализа решења ранијег и важећег Закона о парничном поступку* / Новак Крстић

У: Приступ правосуђу – инструменти за имплементацију европских стандарда у правни систем Републике Србије: тематски зборник радова. књ. 3 / уредник Невена Петрушић/. – Ниш: Центар за публикације Правног факултета, 2009. – стр. 225-240.

ISBN 978-86-7148-103-8.

Ови радови били су предмет анализе и оцењивања приликом избора за асистента.

3.1.2. Радови објављени после избора у звање асистент

3.1.2.1. Монографска дела

Повреда и заштита права на нужни део, докторска дисертација, Ниш, 2016, стр. 401. **М70**

3.1.2.2. Чланци

1. *Кривичноправна заштита животиња од убијања и злостављања као неопходан услов очувања здраве животне средине* / Новак Крстић
У: Екологија и право: тематски зборник / уредници Предраг Димитријевић, Наташа Стојановић; превод Гордана Игњатовић. – Ниш: Центар за публикације Правног факултета, 2011. – стр. 287-308.
ISBN 978-86-7148-146-5; **М33**
2. *Повреда основних људских права у поступку пред домаћим судом – осврт на пресуду Европског суда за људска права у предмету В. А. М. против Србије* / Новак Крстић
У: Заштита људских и мањинских права у европском правном простору: тематски зборник радова. књ. 1 / уредник Предраг Димитријевић; превод Гордана Игњатовић. – Ниш: Центар за публикације Правног факултета, 2011. – стр. 473-484.
ISBN 978-86-7148-148-9; **М44**
3. *Приказ књиге "Наследно право" проф. др Наташе Стојановић* / Новак Крстић
У: Зборник радова Правног факултета у Нишу. – Ниш: Правни факултет, 2011. – 58 (2011), стр. 267-272.
ISSN 0350-8501; **М52**
4. *Вишеструко располагање непокретном ствари на основу уговора о доживотном издржавању* / Новак Крстић
У: Правни живот: тематски број. Право и одговорност. – Београд: Удружење

- правника Србије, 2011. – бр. 10, том 2 (2011), стр. 597-614.
ISSN 0350-0500; **M51**
5. *Animal protection from killing and abuse in the European and Serbian criminal law* / Novak Krstić
У: Facta universitatis. Series Law and Politics / editor of series Nataša Stojanović.
– Niš : Univerzitet, 2012. – Vol. 10, No 1 (2012), стр. 43-61.
ISSN 1450-5517; **M53**
 6. *Концептуална мимоилажења у регулисању нужног наслеђивања у Републици Србији и Републици Српској* / Новак Крстић
У: Зборник радова Правног факултета у Нишу. – Ниш: Правни факултет, 2012. – бр. 59 (2012), стр. 229-248.
ISSN 0350-8501; **M52**
 7. *Узастопно отуђење непокретности на основу уговора о доживотном издржавању и других правних послова* / Новак Крстић
У: Зборник радова Правног факултета у Нишу: зборник радова студената докторских академских студија. Тематски број, Савремене тенденције у развоју правног система Републике Србије / уредници Милан Петровић, Војислав Ђурђић, Наташа Стојановић; преводи Гордана Игњатовић. – Ниш: Правни факултет, 2012. – 60 (2012), стр. 207-226.
ISSN 0350-8501; **M52**
 8. *О прирачунавању поклона у обрачунску вредност заоставштине* / Новак Крстић
У: Зборник радова Правног факултета у Нишу: тематски број. Заштита људских и мањинских права у европском правном простору. – Ниш: Правни факултет, 2012. – бр. 62 (2012), стр. 427-444.
ISSN 0350-8501; **M52**
 9. *Заштита права на нужни део повређеног прекомерним поклонима у нашем праву de lege lata и de lege ferenda* / Новак Крстић
У: Зборник радова Правног факултета у Нишу. – Ниш: Правни факултет, 2012. – бр. 63 (2012), стр. 323-342.
ISSN 0350-8501; **M52**
 10. *Има ли места тзв. неправом уговору о доживотном издржавању у будућој кодификацији грађанског права?* / Новак Крстић
У: Правни живот: тематски број. Право и достојанство – Београд: Удружење правника Србије, 2013. – год. 62, бр. 10, том 2 (2013), стр. 593-608.
ISSN 0350-0500; **M51**
 11. *Одређивање величине нужног дела* / Новак Крстић
У: Зборник радова Правног факултета у Нишу. – Ниш: Правни факултет, 2013. – бр. 65 (2013), стр. 437-454.
ISSN 0350-8501; **M51**
 12. *The Contract of Care Until Death in Croatian and Future Serbian Law* / Novak Krstić
У: Bratislava Legal Forum 2013 – Bratislavské právnické fórum 2013: prvý ročník medzinárodnej vedeckej, 10–11. октобар 2013. – Bratislava: Právnická fakulta, 2013. – стр. 306-312. **M33**

13. *Расправа о кругу субјеката којима се признаје право на нужни део* / Новак Крстић
У: *Social change in the global world: proceedings / First international scientific conference.* – Shtip: Goce Delcev University, 2014. – стр. 311-332.
ISBN 978-608-244-129-0; **М33**
14. *Наследноправне последице рођења детета зачетог биомедицински потпомогнутом оплодњом* / Јелена Видић Трнинић, Новак Крстић
У: *Правни живот: тематски број. Право и начело савесности и поштења* – Београд: Удружење правника Србије, 2014. – год. 63, бр. 10, том 2 (2014), стр. 527-540.
ISSN 0350-0500; **М51**
15. *Уговор о доживотном издржавању* / Новак Крстић
У: *Мобилна правна клиника: од институције ка жртви / приређивачи Миомира Костић, Дарко Димовски, Иван Илић.* – Ниш: Центар за публикације Правног факултета, 2014. – стр. 189-218.
ISBN 978-86-7148-181-6; **М44**
16. *Наследноправна дејства post mortem репродукције* / Новак Крстић
У: *Правни систем и заштита од дискриминације: зборник радова. Св. 1.* – Косовска Митровица: Правни факултет, 2015. – стр. 257-276.
ISBN 978-86-6083-031-4; **М63**
17. *Актуелна питања реформе наследног права у Републици Србији* / Новак Крстић
У: *Social Change In the Global World: proceedings / Second international scientific conference.* – Shtip: Goce Delcev University, 2015. – стр. 245-263.
ISBN 978-608-244-267-9; **М33**

3.2. Учесће на научним и стручним скуповима и конференцијама

Од избора у звање асистент кандидат др Новак Крстић учествовао је са радовима на следећим научним и стручним скуповима и конференцијама:

1. *Euro-Mediterranean Forum for Young Researchers*, Универзитет Kadir Hass у Истанбулу, Турска, 13–15. април 2011. године, са радом: „Animal Protection from Killing and Abusing in Contemporary European Laws“;
2. *Екологија и право*, Правни факултет у Нишу, 18. мај 2011. године, са радом „Кривичноправна заштита животиња од убијања и злостављања као неопходан услов очувања здраве животне средине“;
3. *Bratislava Legal Forum*, Právnická fakulta, Univerzita Komenského, Братислава, Словачка, 10–11. октобар 2013. године, са радом: „The Contract of Care Until Death in Croatian Law and Future Serbian Law“;
4. *Копачичка школа природног права*, 12–17. децембар 2013. године, са радом „Има ли места тзв. неправом уговору о доживотном издржавању у будућој кодификацији грађанског права?“;
5. *Social Change in the Global World*, Center for Legal and Political Research on Faculty of Law, University „Goce Delchev“, Штип, Македонија, 11–13.

септембар 2014. године, са радом „Расправа о кругу субјеката којима се признаје право на нужни део”;

6. *Копачничка школа природног права*, 12–17. децембар 2014. године, са коауторским радом (коаутор доц. др Јелена Видић Трнинић): „Наследноправне последице рођења детета зачетог биомедицински потпомогнутом оплодњом“;
7. *Правни систем и заштита од дискриминације*, Правни факултет Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици, 22–23. јун 2015. године, са радом „Наследноправна дејства post mortem репродукције“;
8. *Social Change in the Global World*, Center for Legal and Political Research on Faculty of Law, University „Goce Delchev“, Штип, Македонија, 03–05. септембар 2015. године, са радом „Актуелна питања реформе наследног права у Републици Србији“;
9. *Двадесет година Дејтонског мировног споразума*, Правни факултет Источно Сарајево, Пале, Република Српска, 24. октобар 2015. године, са радом: „Актуелни трендови у регулисању нужног наслеђивања у упоредном праву – са посебним освртом на правце његовог регулисања у правима земаља бивше СФРЈ“.

3.3. Истраживачки рад у оквиру научноистраживачких пројеката

Кандидат др Новак Крстић је после избора у звање асистент учествовао, у својству истраживача, на следећим научноистраживачким пројектима:

1. „Стварање услова за развој модерног правног и друштвеноекономског система Србије као демократске државе“, период 2006–2011. године, који је финансирао Правни факултет Универзитета у Нишу;
2. „Пристап правосуђу – инструменти за имплементацију европских стандарда у правни систем Републике Србије“ (бр. 149043Д), период 2006–2010. године, који је реализовао Правни факултет Универзитета у Нишу уз финансијску помоћ Министарства науке и заштите животне средине Републике Србије;
3. „ТЕМПУС пројекат последипломских студија из области европских интеграција“ – TEMPUS POGESTEI, чији је носилац био Правни факултет у Марибору, а који је реализован у периоду 2005–2008. године;
4. „Заштита људских и мањинских права у европском правном простору“ (бр. пројекта 179046), период 2011–2015. године, (реализација пројекта је и даље у току), који финансијски помаже Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије;

5. „Усклађивање права Србије са правом Европске уније“, период 2013–2018. године, који финансира Правни факултет Универзитета у Нишу.

4. Приказ радова објављених након избора у звање асистент

4.1. Приказ монографских публикација

Повреда и заштита права на нужни део, докторска дисертација, Ниш, 2016, стр. 401. М70

Докторска дисертација је резултат вишегодишњег рада кандидата др Новака Крстића.

Овај рад монографског карактера написан је на укупно 401 страници компјутерски обрађеног текста, са 1359 напомена библиографског, експликативног и дескриптивног карактера.

Структуру докторске дисертације чине, поред *Увода* и *Закључних разматрања*, и три веће целине – главе: I *Нужни део*, II *Повреда права на нужни део* и III *Заштита права на нужни део*.

У *Уводу* дисертације (стр. 1–14), који је подељен на више целина, најпре се износе основне напомене о институту нужног дела, потом се опредељује предмет истраживања, указује на методологију и циљ истраживања, износе основне хипотезе од којих се у раду пошло, и на крају сумарно приказује структура дисертације.

Прва глава *Нужни део* (стр. 15–104) подељена је на осам мањих целина. На самом почетку, аутор је учинио напор да најпре дефинише појам нужног дела, истичући његову сложеност и вишезначност, и да укаже на оправданост постојања ове установе у правном животу. Учињен је, потом, краћи осврт на историјски контекст развоја овог института, и приказана актуелна решења из упоредног права која се тичу основних питања нужног наслеђивања – круга нужних наследника, величине нужних делова и начина њиховог израчунавања, правне природе права на нужни део, те наследивости права на нужни део. Нужни део у српском праву посматран је још од времена Србије у доба Немањића, све до важећег права. На бази сагледавања актуелних трендова у регулисању појединих питања нужног наслеђивања у упоредном праву, и критичке анализе постојећих решења у нашем праву, а узимајући у обзир и промене које се дешавају у нашем друштву, предложени су правци измена постојеће регулативе *de lege ferenda*.

Друга глава *Повреда права на нужни део* (стр. 105–186) обрађена је кроз седам поглавља. Аутор је у овом делу рада настојао да дефинише појам повреде права на нужни део и разграничи га од појма угрожености права на нужни део. Потом се бавио проблематиком утврђивања величине и вредности нужног дела, и с тим у вези нарочиту пажњу посветио анализи прописа којима се регулише састав и израчунавање обрачунске вредности заоставштине. Дефинисани су и појмови скупног нужног дела и расположивог дела заоставштине, с обзиром да су они неизоставни део дискурса о повреди права на нужни део. Коначно, разматрани су

начини намирења нужног дела кроз добротина давања оставиоца, те обим и начини повреде права на нужни део.

Трећа и најобимнија глава насловљена је *Заштита права на нужни део* (стр. 187–343). Поред *Полазних напомена*, овај део рада је структурисан у две веће целине, које носе наслове: *Заштита угроженог права на нужни део* и *Заштита права на нужни део повређеног прекомерним завештајним располагањима и учињеним поклонима*. У оквиру овог дела рада, анализирана су бројна правна средства која стоје на располагању нужном наследнику у циљу остваривања и заштите права на резервисани део заоставштине. Констатује се да је заштита повређеног или угроженог права на нужни део увек у диспозицији нужног наследника. Коришћење различитих правних механизма условљено је околностима конкретног случаја – у неким ситуацијама нужни наследник може заштитити своје право само на један начин, док у већини случајева постоји могућност избора између два или више правних инструмената, те се нужни наследник може одредити за онај за који сматра да ће његовом употребом на најцелисходнији начин исходити правну заштиту. У дисертацији се апострофирају бројне дилеме које стоје пред судовима у погледу пружања правне заштите нужним наследницима, указује се на многа спорна питања о којима се воде расправе у правној књижевности, на која је аутор настојао да изнесе своје мишљење и научно га аргуентује, а анализира се и обимна судска пракса.

Закључна разматрања (стр. 345–358) представљају јединствену целину у оквиру које су у 16 тачака сублимирани најзначајнији резултати до којих је аутор дошао приликом свог истраживања, и изнета најважнија запажања, идеје и предлози.

Докторска дисертација *Повреда и заштита права на нужни део* представља самостални рад кандидата Новака Крстића у ужој грађанскоправној области и наследном праву.

Будући да тема доктората до сада није била предмет истраживања у научним радовима монографског карактера на нашим просторима кандидат је морао, приликом њене обраде, да осмисли оригиналну структури рада, са посебном дозом оригиналности приступи решавању постављених теоријских и практичних проблема, те, кроз научноистраживачки процес, дође до оригиналних закључака.

У докторату кандидат ову комплексну и надасве захтевну тему обрађује кроз призму законских решења, теорије и судске праксе. Пажња је фокусирана, у првом реду, на домаће право, али значајан простор у раду дат је историјскоправној ретроспективи и упоредноправном третирању читавог низа питања која се тичу ове проблематике. Кандидат је задату тему обрадио савесно, свестрано и компетентно.

Композиција докторске дисертације је рационално постављена, тако да су истражена сва значајнија питања, која се непосредно односе на предмет истраживања.

Дисертација је написана лепим, једноставним, допадљивим и приступачним стилем и језиком. У дисертацији су мисли и ставови кандидата концизни, термилошки прецизни и са занемарљиво мало правописних грешака изложени. Независно од бројности и сложености питања која се у њој обрађују, дисертацију одликује кохерентност, јасноћа и прегледност у излагањима.

Зналачки се користећи богатом, брижљиво прикупљеном литературом, иностраном и домаћом, претежно из новије правне књижевности (укупно 290 библиографских јединица), релевантним иностраним и домаћим правним изворима (укупно 59 правних извора), као и случајевима из (углавном домаће) судске праксе (укупно 168 судских одлука) кандидат Новак Крстић је критички сагледао установу нужног дела, могуће начине повреде или угрожавања права на нужни део, као и правне механизме којима се штити ово наследноправно овлашћење. Посебан квалитет дисертације представља емпиријско истраживање извршено у основним судовима у Нишу, Пироту и Лесковцу и апелационим судовима у Нишу и Новом Саду, које даје много јаснију слику о процесном аспекту заштите повређеног права на нужни део.

Вредност овог научног рада, пре свега, огледа се у резултатима до којих је аутор дошао, истражујући ову сложenu тему. Верујемо да ће јасни и логични закључци аутора на тему повреде и заштите права на нужни део бити од нарочитог значаја за будући рад српског законописца, нарочито у изради Грађанског законика Републике Србије, и теорију грађанског права, али и од велике користи за праксу надлежних судова.

4.2. Приказ чланака

1. *Кривичноправна заштита животиња од убијања и злостављања као неопходан услов очувања здраве животне средине* / Новак Крстић У: Екологија и право: тематски зборник / уредници Предраг Димитријевић, Наташа Стојановић; превод Гордана Игњатовић. – Ниш: Центар за публикације Правног факултета, 2011. – стр. 287-308. ISBN 978-86-7148-146-5 **МЗЗ**

Питање правне заштите животиња једна је од тема којој се на међународном и националном плану поклања све већа пажња. На територији Европе одвија се својеврсна „правна револуција“ у сфери заштите животиња, будући да се и на регионалном и на националном нивоу доноси велики број прописа који имају за циљ остваривање добробити животиња. Истражујући у којој мери се идеја остваривања добробити животиња реализује кроз заштиту коју им пружа кривично законодавство, аутор у раду тражи одговоре на питања: да ли су решења задовољавајућа, да ли се и у којој мери одступило од постулата антропоцентричне концепције и приближило биоцентричној концепцији, да ли је прописана висина казни за убијање и злостављање животиња адекватна друштвеној опасности кривичног дела, и да ли се њима остварује индивидуална и генерална превенција, те да ли законодавац заштиту пружа животињама или човеку и његовим осећањима која гаји према животињама? Анализирајући важећа решења у кривичном законодавству Србије у погледу заштите животиња од убијања и злостављања и постојећу судску праксу, аутор констатује да је институционализација заштите животиња достигла одређени ниво, да се обим заштите проширује, а казнена политика поштрава, да је, иако још увек недовољан, ипак све већи број учинилаца кривичних дела против животиња изведен пред лице правде, као и да се судије све чешће опредељују да за ова кривична дела изричу и затворске казне.

2. *Повреда основних Србије људских права у поступку пред домаћим судом – осврт на пресуду Европског суда за људска права у предмету В. А. М. против Србије* / Новак Крстић У: Заштита људских и мањинских права у европском правном простору: тематски зборник радова. књ. 1 / уредник Предраг Димитријевић; превод Гордана Игњатовић. – Ниш: Центар за публикације Правног факултета, 2011. – стр. 473-484.
ISBN 978-86-7148-148-9 **M44**

Случај В. А. М. против Србије први је предмет пред Европским судом за људска права у коме је донета пресуда којом се Републици Србији налаже плаћање новчане накнаде подносиоцу представке, због вишеструке повреде основних људских права у поступку пред домаћим судом, зајемчених Европском конвенцијом за заштиту људских права и основних слобода. Осим чињенице да се ради о првој пресуди међународног суда која је указала на бројне недостатке нашег правосудног система, њен нарочити значај огледа се и у томе што је пред државне органе ставила захтев за предузимањем мера којима се *de lege ferenda* мора обезбедити делотворан механизам правне заштите и спречити повреде људских права и основних слобода зајемчених Конвенцијом. Ова пресуда била је „иницијална каписла“ да се после дугогодишњег затварања очију пред бројним проблемима домаћег правосуђа, коначно предузму кораци ка разоткривању аномалија у нашем правосудном систему. Аутор је у раду, чинећи осврт на ову пресуду и анализирајући њене различите аспекте, настојао да сагледа њен домашај у погледу актуелизације питања о неопходности обезбеђивања инструмената за квалитетније и ефикасније пружање правне заштите у поступцима пред домаћим судовима и остваривања правде у судском поступку.

3. *Приказ књиге „Наследно право“ проф. др Наташе Стојановић* / Новак Крстић
У: Зборник радова Правног факултета у Нишу. – Ниш: Правни факултет, 2011. – 58 (2011), стр. 267-272.
ISSN 0350-8501 **M52**

Прво издање уџбеника „Наследно право“, проф. др Наташе Стојановић објављено је 2011. године. Чинећи приказ овог уџбеника, аутор је настојао да широј научној и стручној јавности пружи бољи и потпунији увид у његову садржину и квалитете. Аутор износи став да је уџбеник, који је настао као плод готово дводеценијског искуства ауторке у раду у настави са студентима Правног факултета у Нишу, на предмету Наследно право, модерно конципиран и богато опремљен бројним практичним примерима и контролним питањима. Будући да је материја обрађена систематично и свеобухватно, презентована јасним, лако читљивим стилем, аутор оцењује да ће ова публикација, иако примарно намењена студентима основних академских студија права Правног факултета у Нишу, бити неопходно штиво и за студенте свих нивоа студија на домаћим правним факултетима, а свакако значајно место заузеће и у библиотекама посленика научне

мисли који се баве наследним правом, и грађанским правом уопште, као и правницима-практичарима.

4. *Вишеструко располагање непокретном ствари на основу уговора о доживотном издржавању* / Новак Крстић

У: Правни живот: тематски број. Право и одговорност. – Београд: Удружење правника Србије, 2011. – бр. 10, том 2 (2011), стр. 597-614.

ISSN 0350-0500 **M51**

Проблематика вишеструког отуђења непокретности једна је од веома спорних тема, посматрано и са аспекта различитих теоријских становишта, и разнолике судске праксе, примарно због одсуства њене законске регулативе. У недостатку законских решења, судска пракса изградила је критеријуме за одлучивање о јачем праву стицаоца, али само у случају вишеструке продаје исте непокретности. У овом раду аутор истражује да ли се усвојени критеријуми могу аналогно применити и на случај када је иста непокретност више пута отуђена сукцесивним закључивањем два или више уговора о доживотном издржавању. Сагледавајући различите хипотетичке ситуације, аутор износи став да је неопходна примена појединих утврђених критеријума и на случајеве вишеструког располагања непокретном ствари на основу уговора о доживотном издржавању, нарочито у погледу утицаја несавесности доцнијег стицаоца. Међутим, имајући у виду бројне специфичности овог правног посла, а нарочито непостојање модуса за стицање својине и његову трајност, аутор сматра да у случају више уговорених издржавања, када су даваоци издржавања уредно извршавали уговорене обавезе, а нико од њих није уведен у посед предметне непокретности, тренутком смрти примаоца издржавања сви савесни даваоци издржавања стичу неопредељене уделе на непокретности која је била предмет уговора, будући да каснији упис права својине има само декларативни карактер.

5. *Animal protection from killing and abuse in the European and Serbian criminal law* / Novak Krstić

У: *Facta universitatis. Series Law and Politics* / editor of series Nataša Stojanović. – Niš: Univerzitet, 2012. – Vol. 10, No 1 (2012), стр. 43-61.

ISSN 1450-5517 **M53**

Слике насиља над животињама у медијима, које су постале тужна свакодневица, изазивају све оштрију реакцију јавности. Поједини облици окрутног поступања према животињама таквог су облика и таквог интензитета да се никако не могу сматрати инхерентним здравом људском уму. Пораст броја ових злочина, а нарочито бруталност са којом се извршавају, подстакла је последњих година многе државе да у своје кривичне законике имплементирају норме којима се животиње штите од убијања, мучења и злостављања. У корпусу норми којима се заштита пружа животињама ова инкриминација заузима једно од централних места. У циљу сагледавања стандарда, облика и интензитета реакције државе на окрутност људи према животињама, као и услова за пружање заштите, у раду су анализирана актуелна решења у кривичним законодавствима Немачке, Француске, Италије,

Словеније, Хрватске и Црне Горе, а посебна пажња посвећена је решењима из нашег права и анализи судске праксе. Истовремено, учињен је и покушај да се укаже на правце будуће ефикасније и квалитетније заштите животиња од непотребног убијања и злостављања у нашој правној свакодневици.

6. *Концептуална мимоилажења у регулисању нужног наслеђивања у Републици Србији и Републици Српској* / Новак Крстић
У: Зборник радова Правног факултета у Нишу. 59. – Ниш: Правни факултет, 2012. – бр. 59 (2012), стр. 229-248.
ISSN 0350-8501 **M52**

У раду се компарирају и критички анализирају актуелна законска решења у регулисању нужног наслеђивања у Републици Србији и Републици Српској. Аутор настоји да уочи евентуални утицај Закона о наслеђивању Србије, као прописа који је у области нужног наслеђивања унео значајне новине у односу на ранија решења, на нови Закон о наслеђивању Републике Српске. Констатује се да међу овим законима постоје значајна мимоилажења у уређивању установе нужног дела, нарочито у погледу одређивања правне природе права на нужни део, начина намирења повређеног нужног дела, круга нужних наследника, величине нужног дела нужних наследника, те услова пуноважности искључења из наслеђа и лишења права на нужни део, с обзиром да Закон о наслеђивању Републике Српске носи снажан печат раније важећег Закона о наслеђивању Босне и Херцеговине. Утицај Закона о наслеђивању Србије, као законског текста који је унео нека модерна решења у регулисању нужног наслеђивања, на Закон о наслеђивању Републике Српске веома је мали, и може се уочити само у погледу начина дефинисања разлога за искључењем из наслеђа нужног наследника. Аутор оцењује да је законодавац Републике Српске пропустио прилику да, доношењем овог акта, посегне за неким савременим решењима која на адекватнији начин уређују установу нужног дела.

7. *Узастопно отуђење непокретности на основу уговора о доживотном издржавању и других правних послова* / Новак Крстић
У: Зборник радова Правног факултета у Нишу: зборник радова студената докторских академских студија. Тематски број, Савремене тенденције у развоју правног система Републике Србије / уредници Милан Петровић, Војислав Ђурђић, Наташа Стојановић; преводи Гордана Игњатовић. – Ниш: Правни факултет, 2012. – 60 (2012), стр. 207-226.
ISSN 0350-8501 **M52**

Разнолика судска пракса и дивергентни теоријски ставови о решењу сукоба правних основа у случају узастопног отуђења исте непокретности на основу уговора о доживотном издржавању и других правних послова, подстакли су аутора рада да покуша да, кроз сагледавање различитих хипотетичких ситуација, на ово питање баца ново светло. Посматрајући ову проблематику кроз призму актуелних критеријума о утврђивању јачег права стицаоца, које је утврдила судска пракса код вишеструке продаје ствари, у раду се анализира право ког стицаоца је јаче када је непокретност отуђена уговором о доживотном издржавању, с једне стране, и

уговорима о поклону, продаји, као и на основу завештања, с друге стране. Аутор износи закључак да у случају сукоба уговора о доживотном издржавању и уговора о продаји, односно поклону, савесни купац или поклонопримац који је извршио упис свога права у јавним књигама пре смрти преносиоца, постаје власник отуђене непокретности. Поред тога, констатује се да је уговор о доживотном издржавању, као теретан, увек јачи основ стицања својине од завештања и поклона за случај смрти, будући да код ових правних послова до преноса својине без надокнаде долази у тренутку смрти преносиоца.

8. *О прирачунавању поклона у обрачунску вредност заоставштине* / Новак Крстић

У: Зборник радова Правног факултета у Нишу: тематски број. Заштита људских и мањинских права у европском правном простору. – Ниш: Правни факултет, 2012. – бр. 62 (2012), стр. 427-444.

ISSN 0350-8501 **M52**

Правни значај поклона у сфери нужног наслеђивања веома је велики, будући да добротиним располагањима правним пословима *inter vivos* оставилац може у потпуности исцрпети или значајно умањити своју заоставштину, и на тај начин изиграти интересе својих нужних наследника. Да би се то спречило, као основица израчунавања вредности појединачног нужног дела не узима се чиста вредност заоставштине, која преостане након смрти оставиоца, већ тзв. обрачунска вредност заоставштине, која у себе инкорпорира и вредност законом дефинисаног круга учињених поклона. Предмет пажње аутора у раду јесу питања: који све поклони улазе у обрачунску вредност заоставштине, а која доброчина давања су изузета из ове рачунске категорије, да ли је оправдано разликовање међу поклонима учињеним законским наследницима и трећим лицима у погледу њиховог прирачунавања у обрачунску вредност заоставштине и могућност намирења нужног дела из њихове вредности, ко се све од даропримаца сматра законским наследницима, а ко трећим лицима, те да ли се законским решењима нарушава правна сигурност поклонопримаца. Аутор нарочито запажа да се законом одређеним временским оквиром у који су смештени поклони који се урачунавају у обрачунску вредност заоставштине, не успоставља адекватан баланс у заштити интереса нужних наследника, с једне стране, и заштите правне сигурности поклонопримаца, с друге стране. Такође, аутор примећује да је положај трећих лица као поклонопримаца неоправдано повољнији од положаја законских наследника, те износи предлоге за корекцијом постојећих законских регула.

9. *Заштита права на нужни део повређеног прекомерним поклонима у нашем праву de lege lata и de lege ferenda* / Новак Крстић

У: Зборник радова Правног факултета у Нишу. – Ниш: Правни факултет, 2012. – бр. 63 (2012), стр. 323-342.

ISSN 0350-8501 **M52**

Право на нужни део може бити повређено прекомерним завештајним располагањима или поклонима које је оставилац чинио за живота. Закон о

наслеђивању Републике Србије детаљно регулише редослед корака у поступку заштите права на нужни део, као основно правило, дефинишући да се нужни део најпре намирује из завештајних располагања, а ако њихова вредност није довољна, и из поклона. У раду се разматра начин намирења нужног дела из поклона, када је оно облигационоправног и наследноправног карактера. Према постојећем решењу, повређени нужни део се намирује само из оних поклона чија вредност превазилази тзв. расположиви део заоставштине. При томе, намирење нужног дела у новцу или *in natura* поклонопримци не дугују сразмерно вредности поклона, већ је између поклона успостављен принцип следоред, у смислу да намирење нужног дела дугују најпре поклонопримци који су поклон најдоцније стекли, и тако редом обрнутим од редоследа чињења поклона. Аутор је мишљења да овакво решење одише значајном дозом неправичности, јер се њиме очигледно у неравноправан положај доводе поклонопримци који су примили поклон најближе тренутку смрти поклонодавца. Стога се у раду износи аргументација да би *de lege ferenda*, а нарочито имајући у виду да је у важећем Закону као правило одређено да се нужни део исплаћује у новцу, требало усвојити решење да се нужни део намирује из свих поклона који се прирачунавају у обрачунску вредност заоставштине, сразмерно њиховој вредности.

10. *Има ли места тзв. неправом уговору о доживотном издржавању у будућој кодификацији грађанског права?* / Новак Крстић

У: Правни живот: тематски број. Право и достојанство – Београд: Удружење правника Србије, 2013. – год. 62, бр. 10, том 2 (2013), стр. 593-608.

ISSN 0350-0500 **M51**

У овом раду аутор дискутује о томе да ли је оправдано да се у будућем Грађанском законикау Републике Србије регулише посебан модалитет уговора о доживотном издржавању, код кога се пренос имовинских права са примаоца на даваоца издржавања остварује за живота примаоца. Судска пракса, деценијама уназад, допушта закључивање овог тзв. неправог, неименованог уговора о доживотном издржавању, налазећи основ за његову допуштеност у начелу слободе уговарања. Аутор у раду сагледава негативне реперкусије одсуства нормирања овог уговора. Чињеница да уговор који производи тако значајне правне последице, и који је фреквентан у правном промету, није нормативно уобличен, већ да „живи“ кроз судску праксу, утиче на правну сигурност уговарача, пре свега примаоца издржавања, и ствара погодно тле за бројне злоупотребе. С обзиром да је грађанска кодификација правни извор којим се за дужи временски период уређују грађанскоправни односи, аутор је става да би у једном таквом кодексу места морао наћи и овај институт. У раду се, кроз анализу карактеристика неправог уговора о доживотном издржавању, износе предлози о томе како би он нормативно требало да буде уобличен. Нарочито се указује које су то посебности овог уговора на која законописац мора да обрати пажњу, и која дејства мора посебно да регулише, а у којој мери би се норме које регулишу „прави“ уговор о доживотном издржавању могле сходне примењивати на овај његов модалитет.

11. *Одређивање величине нужног дела* / Новак Крстић

У: Зборник радова Правног факултета у Нишу. – Ниш: Правни факултет, 2013. – бр. 65 (2013), стр. 437-454.

ISSN 0350-8501 **M51**

Аутор најпре анализира два, у упоредном праву, постојећа концепта одређивања величине нужног дела – систем појединачног нужног дела и систем скупног нужног дела. У праву Републике Србије, као и у већини савремених права, усвојен је систем појединачног нужног дела. Сходно томе, величина нужног дела сваког нужног наследника утврђује се од величине законског наследног дела који му у сваком конкретном случају припада. Према на први поглед делује једноставно, утврђивање нужног дела значајно усложњавају одређене околности, које могу имати утицаја на величину и вредност нужних делова. У раду су, првенствено, сагледане последице одрицања од наслеђа, недостојности и неспособности за наслеђивање, те искључења из наслеђа нужног наследника, на величину нужног дела осталих нужних наследника. Како у теорији постоје значајна мимоилажења у разумевању дејстава које поједини институти имају на величину нужног дела, аутор, осврћући се на постојеће ставове, аргументује своје виђење појединих спорних питања. У том смислу, посебна пажња посвећена је анализи утицаја лишења права на нужни део, нехтења нужног наследника да оствари своје право на нужни део, одрицања од наслеђа у корист санаследника, као и промена у величини законских наследних делова, на величину нужних делова нужних наследника.

12. *The Contract of Care Until Death in Croatian and Future Serbian Law* / Novak Krstić

У: Bratislava Legal Forum 2013 – Bratislavské právnické fórum 2013: prvý ročník medzinárodnej vedeckej, 10–11. октобар 2013. – Bratislava: Právnická fakulta, 2013. – стр. 306-312 **M33**

Доношењем Закона о обвезним односима Републике Хрватске 2005. године, по први пут је регулисан тзв. уговор о досмртном издржавању, као посебан облик уговора о доживотном издржавању. Аутор у раду проучава законска решења којима је прибегао хрватски легислатор, указујући на карактеристике и бројне специфичности овог института, а истовремено анализира и последице његовог закључења у пракси. Аутор похваљује напоре законодавца да овај уговор регулише али и указује на пропусте у његовом нормативном уобличавању. И поред тога што поједини теоретичари заузимају негативан став према овом уговору, аутор се залаже да српски нормотворац, а нарочито сада када се Србија налази пред доношењем новог Грађанског законика, регулише овај правни посао, како би се избегла разнолика судска пракса у погледу његовог закључења и признавања различитих дејстава. У раду се нарочито напомиње да би се нормирањем овог института потпуније заштитила правна позиција примаоца издржавања, чији је положај неповољан приликом закључења уговора, због реалне опасности да давалац издржавања, након стицања својине на добрима која му прималац преноси,

може ствари које су биле предмет уговора отуђити, и истовремено престати са давањем издржавања.

13. *Расправа о кругу субјеката којима се признаје право на нужни део* / Новак Крстић
У: Social change in the global world: proceedings / First international scientific conference. – Shtip: Goce Delcev University, 2014. – стр. 311-332.
ISBN 978-608-244-129-0 **M33**

Савремена права, која познају институт нужног дела, одређују круг нужних наследника као *numerus clausus*. Дефинисање круга нужних наследника огледало је схватања друштва, рефлектованог кроз нормативна решења, о значају и утицају породице, као темељне друштвене институције, и породичних вредности, у одређеном друштву. У раду се истражују разлози који опредељују законодавце да пропишу ужи или шири круг нужних наследника. Аутор уочава да је постојећи тренд у упоредном праву да се сужава круг сродника којима се признаје право на нужни део. Истовремено, будући да су се последњих деценија обрасци породичног живота променили, подвлачи се да све већи број законодавстава признаје право наслеђа, и право на нужни део и партнерима, како из хетеросексуалних, тако и из хомосексуалних партнерских заједница. Аутор констатује да је круг нужних наследника у нашем праву најшири у Европи, те домаћу легислативу оцењује анахроним. Стога се предлаже редуковање круга сродника као титулара права на нужни део, на начин да се ово право призна само потомцима и родитељима оставиоца, што је очигледно пут којим ће се кретати европска законодавства у будућности. Истовремено, став је аутора да осим супружницима, треба признати право наслеђивања, самим тим и право на нужни део, и ванбрачним партнерима, за почетак из ванбрачних заједница лица различитог пола.

14. *Наследноправне последице рођења детета зачетог биомедицински потпомогнутом оплодњом* / Јелена Видић Трнинић, Новак Крстић
У: Правни живот: тематски број. Право и начело савесности и поштења – Београд: Удружење правника Србије, 2014. – год. 63, бр. 10, том 2 (2014), стр. 527-540.
ISSN 0350-0500 **M51**

Коришћење достигнућа биомедицине у сврху прокреације поприма све шире размере у свету, изазивајући значајне промене у праву, пре свега у сфери породичноправних односа, са снажном рефлексијом и на област наслеђивања. Код зачећа уз помоћ биомедицине, правним родитељима детета често се не сматрају његови генетски родитељи, већ се претпоставке материнства и очинства заснивају на неким другим критеријумима, што је код природног зачећа изузетак. Наследноправне консеквенце биомедицински потпомогнуте оплодње наступају само уколико дете зачето неком од БМПО метода буде рођено живо. Право наслеђа рођеног детета у највећој мери ослања се на решења из породичноправних прописа, којима се регулише материнство и очинство деце зачете уз помоћ биомедицине. Аутори се залажу за што ширу примену биомедицине, а све у циљу рађања

жељеног потомства када не постоји могућност природног зачећа. У раду се најпре анализирају наследноправне последице у случају хомологне и хетерологне инсеминације и донације јајне ћелије. Посебан предмет пажње аутора јесу дејства сурогат материнства на наслеђивање, уколико овај облик БМПО, као што то предвиђа Нацрт Грађанског законика, буде допуштен. Последњи део рада посвећен је и наследноправним дејствима постморталне оплодње, са акцентом на неопходност измене материјалних и процесних прописа, како би се омогућило постхумно зачетој деци да наследе преминулог биолошког родитеља.

15. *Уговор о доживотном издржавању* / Новак Крстић

У: Мобилна правна клиника: од институције ка жртви / приређивачи Миомира Костић, Дарко Димовски, Иван Илић. – Ниш: Центар за публикације Правног факултета, 2014. – стр. 189-218.
ISBN 978-86-7148-181-6 **М44**

У овом раду, који суштински представља поглавље у монографској публикацији „Мобилна правна клиника: од институције ка жртви“, аутор се бави свим значајнијим питањима која се тичу уговора о доживотном издржавању. Рад није само теоријска елаборација специфичности овог правног посла и појашњење спорних питања, која су у вези овог уговора бројна. У њему је сагледана и практична димензија овог правног посла, анализирана је обимна судска пракса и указано на многе контроверзе које овај уговор прате, будући да је он, као ретко који други правни посао био повод бројних, сложених и дуготрајних парница деценијама уназад. Нарочито фокусирајући своју пажњу на дејства уговора, разлоге за његов раскид и правну неваљаност, аутор је покушао да разреши различите дилеме поводом питања у погледу којих постоје значајна мимоилажења у ставовима у јуриспруденцији.

16. *Наследноправна дејства post mortem репродукције* / Новак Крстић

У: Правни систем и заштита од дискриминације: зборник радова. Св. 1. – Косовска Митровица : Правни факултет, 2015. – стр. 257-276.
ISBN 978-86-6083-031-4 **М63**

Постхумна оплодња специфичан је поступак зачећа детета уз помоћ биомедицине, којим се замрзнуте оплодне ћелије преминуле особе користе у сврху прокреације. У праву Републике Србије, овај поступак биомедицински потпомогнутог оплођења је недовољно прецизно регулисан. У раду, аутор је најпре указао на неопходност измене постојећих правила и правце даље регулативе, у погледу услова под којима постхумна оплодња треба бити допуштена. Како је аспект наслеђивања у случају рођења детета зачетог *post mortem* изузетно значајан, јер овај метод БМПО руши вековни концепт наслеђивања, према коме је услов за остваривање права наслеђа постојање зачетка најкасније у тренутку смрти оставиоца, то је рад превасходно посвећен анализи наследноправних последица рођења детета зачетог након смрти једног, или оба биолошка родитеља, у упоредном праву и праву Србије *de lege ferenda*. Наследноправне консеквенце оплодње генетским материјалом живог и преминулог донора идентичне су, а дете

не може наследити донора. Међутим, када се замрзнуте оплодне ћелије преминулог супружника, односно ванбрачног партнера, користе за добијање заједничког потомства са надживелим партнером, аутор сматра да приликом дефинисања ко су родитељи постхумно зачетог детета предност треба дати генетском критеријуму, те би дете требало да наследи своје биолошке родитеље и њихове крвне сроднике. У том смислу, неопходно би било проширење постојеће фикције о *nasciturus*-у на начин да се *nondus conceptus*-у призна право наслеђа родитеља након чије је смрти зачет, као и право да наследи остале крвне сроднике, без обзира да ли је био зачет или рођен у тренутку њихове смрти, применом права представљања. Промене у материјалноправним прописима неминовно би морало да прати и новелирање процесних прописа, како би се регулисало поступање оставинског суда у случају постојања *nondus conceptus-a*, у циљу заштите његових, али и наследноправних интереса осталих наследника.

17. *Актуелна питања реформе наследног права у Републици Србији* / Новак Крстић
У: *Social Change In the Global World: proceedings / Second international scientific conference.* – Shtip: Goce Delčev University, 2015. – стр. 245-263.
ISBN 978-608-244-267-9 М33

Након готово двадесет година од његовог доношења, Закон о наслеђивању Републике Србије по први пут је измењен делатношћу законодавца почетком 2015. године. Новелирање овог законског прописа непосредно је повезано са изменама Закона о јавном бележничтву и Закона о ванграничном поступку у сфери наслеђивања. У овом раду аутор се бави изменама у регулативи материјалноправних прописа који се односе на наслеђивање и процесних норми којима се у Србији уређује оставински поступак, нарочито наглашавајући најзначајнија питања извршене реформе. Наведеном реформом дата су значајна овлашћења јавном бележнику у наследноправним стварима, нарочито у вези могућности сачињавања јавнобележничког завештања и солемнизације уговора о доживотном издржавању, уговора о уступању и расподели имовине за живота, као и уговора о преносу наследног дела. Прописана су и значајна овлашћења јавног бележника у оставинском поступку, будући да је у изворној надлежности нотара састављање смртовнице, вршење пописа и процене заоставштине и предузимање привремених мера за обезбеђивање заоставштине, а одлуком суда, под одређеним условима, може му бити и поверено спровођење поступка за исправљање заоставштине. Након подробне анализе нових законских решења и указивања на њихове добре стране, аутор износи закључак да спроведеном мини реформом, ако се изузму измене прописа које се тичу поступања нотара, српски законодавац није испунио очекивања научне јавности, јер су многа питања, на потребу чијих измена је указивала и теорија и пракса, остала нетакнута.

5. Закључно мишљење о испуњености услова за избор

Кандидат др Новак Крстић је, поред написане и успешно одбрањене докторске дисертације, после избора у звање асистент, написао и публикувао већи број радова у еминентним правним часописима. Уважавајући ближе критеријуме за избор у звање наставника на пољу друштвено-хуманистичких наука, садржаних у чл. 10 и чл. 13, ст. 4 Ближих критеријума за избор у звање наставника Универзитета у Нишу, који су саставни део Правилника о поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Нишу, кандидат је објавио радове у „Facta Universitatis: Series Law and Politics“, који издаје Универзитет у Нишу и у „Зборнику радова Правног факултета у Нишу“. Осим тога, кандидат је публикувао радове у часописима који су категорисани рангом М51. Кандидат, такође, има неколико запажених излагања на међународним и домаћим научним и стручним скуповима и конференцијама.

У радовима кандидат др Новак Крстић углавном се бави актуелним питањима и проблемима из уже Грађанскоправне научне области, нарочито Наследног права. Поједини радови тематски су везани за Право животиња.

Кандидат у радовима критички анализира позитивноправна решења, често их компарира са решењима других савремених правних система, и изношењем ставова показује своје познавање правне науке и правне струке. Докторска дисертација, али и остали радови кандидата, показују његову способност да изабере актуелну тему, да је темељно истражи и научно обради, уз примену одговарајуће методологије, да саопшти ваљано резултате својих истраживања и предложи, уз добру аргументацију, решења за конкретне проблеме, уочене у теорији, законодавној или судској пракси.

Оно што је посебан квалитет научноистраживачког рада кандидата, јесте већ препознатљив и допадљив стил писања који одликује: јасноћа, прегледност у излагањима, прецизно формулисани мисли, кратке, разумљиве и недвосмислене реченице.

Када је реч о наставном раду кандидата др Новака Крстића, повремено присуство предметног наставника на вежбама и консултацијама које он организује, као и анкете путем којих студенти оцењују његов рад, показали су да он има добар педагошки приступ у раду са студентима. Уредно долажење на вежбе и консултације; одговорно поступање у припреми материјала за тестове и спровођењу колоквијума; организовање додатних часова вежби, према потребама студената; редовно иновирање наставног материјала; на часовима вежби, излагање материје на јасан и разумљив начин; интерактиван приступ у решавању припремљених правних случајева који су предмет анализе и активирање студената да се укључе у наставни процес; примена савремених наставних и дидактичких метода у процесу савладавања испитне материје, само су неки од показатеља који говоре у прилог квалитетног наставно-педагошког рада кандидата.

У погледу доприноса кандидата др Новака Крстића академској и широј друштвеној заједници, посебно треба истаћи његово учешће у организацији више међународних конференција, чији је организатор био Правни факултет Универзитета у Нишу, затим у раду Одбора за квалитет и многобројних комисија Факултета, као и ангажовање у оквиру Мобилне правне клинике за пружање

стручне правне помоћи штићеницима Геронтолошког центра, Сигурне куће и чланицима Удружења Ромкиња „Освит“.

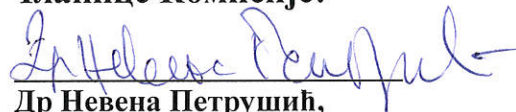
6. Предлог за избор кандидата

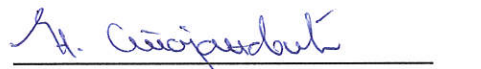
Стручна комисија којој је поверено писање Извештаја за избор наставника у звање доцент за ужу Грађанскоправну научну област, пошто је проучила пријаву и прилоге кандидата и анализирао научни и стручни рад и наставно-педагошке активности кандидата др Новака Крстића констатује да он испуњава све услове који се захтевају, на основу чл. 64, ст. 5 Закона о високом образовању Републике Србије, чл. 120, ст. 5 Статута Универзитета у Нишу, чл. 90, ст. 4 Статута Правног факултета Универзитета у Нишу, као и чл. 10 и 13, ст. 4 Ближих критеријума за избор у звање наставника Универзитета у Нишу, који су саставни део Правилника о поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Нишу.

Полазећи од тога, а сагласно овлашћењима из чл. 124 Статута Универзитета у Нишу и чл. 94 Статута Правног факултета Универзитета у Нишу, Комисија за писање Извештаја за избор једног наставника у звање доцент за ужу Грађанскоправну научну област има задовољство и част да Изборном већу Правног факултета Универзитета у Нишу предложи да донесе **Одлуку о утврђивању предлога за избор др Новака Крстића у звање доцент за ужу Грађанскоправну научну област.**

У Нишу, 08. 04. 2016. године

Чланице Комисије:

Др Невена Петрушић,
редовна професорка Правног
факултета Универзитета у Нишу

Др Наташа Стојановић,
редовна професорка Правног
факултета Универзитета у Нишу

Др Драгица Живојиновић,
ванредна професорка Правног
факултета Универзитета у Крагујевцу